

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 17.03.2005
COM(2005)91 końcowy

2005/0018(CNS)

Wniosek dotyczący

DECYZJI RAMOWEJ RADY

**w sprawie uwzględniania między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej
wyroków skazujących w przypadku nowego postępowania karnego**

(przedstawiona przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. Wstęp

Niniejszy wniosek jest kontynuacją Białej Księgi dotyczącej wymiany informacji o wyrokach karnych oraz ich skutkach dla Unii Europejskiej. Biała Księga dokonała przeglądu warunków obiegu i wykorzystywania informacji dotyczących wyroków skazujących na terenie Unii oraz określiła dwa kierunki przyszłego działania Unii Europejskiej: poprawę obiegu informacji oraz przekonanie się o skutkach, jakie te informacje mogą mieć poza Państwem Członkowskim, w którym doszło do skazania, w szczególności w celu zapobiegania nowym przestępstwom oraz w przypadku wydawania ewentualnych nowych wyroków skazujących.

Z pierwszym zagadnieniem związany będzie wniosek dotyczący decyzji w sprawie stworzenia komputerowego systemu wymiany informacji o wyrokach karnych, który Komisja zamierza przedstawić w pierwszym półroczu 2005 roku. Niniejszy wniosek dotyczy drugiego zagadnienia. Poprawa przekazywania informacji będzie miała jedynie ograniczone znaczenie, jeżeli Państwa Członkowskie nie będą w stanie uwzględniać przekazanych informacji. Z drugiej strony, możliwość wykorzystania przekazanych informacji powinna przyczynić się znacznie do poprawy ich wymiany.

Zasada wzajemnego uznawania, przedstawiona w konkluzjach Rady Europejskiej w Tampere jako „kamień węgielny” współpracy sądowej, w sprawach zarówno cywilnych, jak i karnych, stała się przedmiotem programu działań przyjętego przez Radę w grudniu 2000 r.¹

Działanie nr 2 tego programu przewiduje „przyjęcie jednego lub więcej instrumentów prawnych ustanawiających zasadę, zgodnie z którą sędzia jednego z Państw Członkowskich musi być w stanie uwzględniać prawomocne wyroki karne wydane w innych Państwach Członkowskich w celu określenia przeszłości karnej sprawcy, aby uwzględnić powtórne sprawstwo oraz w celu określenia rodzaju kary i ewentualnych zasad jej wykonywania”.

Niniejszy wniosek dotyczący decyzji ramowej stawia sobie za zadanie osiągnięcie celów przewidzianych w działaniu nr 2 programu poprzez określenie warunków, w jakich wyrok skazujący wydany w innym Państwie Członkowskim można uwzględnić w ramach nowego postępowania karnego dotyczącego odmiennych czynów. Zawiera on również szereg zasad dotyczących ewentualnego wpisu do krajowego rejestru karnego wyroków skazujących wydanych w innym Państwie Członkowskim.

a) Uwzględnianie w ramach postępowania karnego

Tabela nr 5 zawarta w Załączniku do Białej Księgi dotyczącej wymiany informacji o wyrokach karnych i ich skutkach dla Unii Europejskiej przedstawia warunki, w których Państwa Członkowskie uwzględniają wyroki skazujące wydane w innych Państwach Członkowskich, oraz podkreśla, że wyroki takie są często pomijane albo brane pod uwagę w bardzo ograniczonym zakresie. Niemożność przypisania równoważnych skutków orzeczeniu wydanemu w innym Państwie Członkowskim jest sprzeczna z zasadą wzajemnego uznawania i stwarza nierówne warunki dla obywateli europejskich w przypadku ewentualnych nowych postępowań sądowych w zależności od miejsca, w którym odbywa się pierwsze lub drugie postępowanie. W związku z tym niezbędne jest działanie legislacyjne Unii w tej dziedzinie.

Niniejszy wniosek dotyczy wyłącznie uwzględniania wcześniejszego wyroku skazującego w ramach postępowania karnego dotyczącego odmiennych czynów. Nie porusza on wobec tego problemu „*non bis in idem*”, który będzie przedmiotem osobnych dokumentów.

¹ Dz.U. C 12 z 15.1.2001, str.10.

Kwestia ta nie dotyczy także problematyki ogólnej wykonywania wyroku skazującego w Państwie Członkowskim innym niż Państwo, które orzekło karę. Państwo Członkowskie nie powinno więc wykonywać wyroku wydanego w innym Państwie Członkowskim, a jedynie wyciągać wnioski z jego istnienia w przypadku nowego postępowania. Nie chodzi tu również o dokonanie harmonizacji skutków wiązanych z wcześniejszymi wyrokami skazującymi w każdym z Państw Członkowskich, które reguluje prawo krajowe. Stosowanie zasady wzajemnego uznania prowadzi za to raczej do nadania wyrokom skazującym wydanym w innym Państwie Członkowskim jednakowej wartości z wydanym wcześniej wyrokiem krajowym oraz wiązania z nimi jednakowych skutków. Innymi słowy, prowadzi do ustanowienia „zasady asymilacji” orzeczenia wydanego w innym Państwie Członkowskim z wyrokiem krajowym, pozostawiając prawodawstwu krajowemu wyciągnięcie wniosków z tej zasady.

Istnienie wcześniejszych wyroków karnych może, na szczeblu krajowym, wywierać skutki w przypadku nowego postępowania karnego na etapie poprzedzającym proces karny, w trakcie samego procesu oraz po jego zakończeniu, w szczególności w momencie wykonywania wyroku. Niniejszy wniosek obejmuje powyższe etapy postępowania.

Skutki mogą, w zależności od prawodawstwa krajowego, być wyłącznie faktyczne (w tych przypadkach do właściwych władz, w szczególności władz sądowych, należy, według ich uznania, wyciągnięcie wniosków z istnienia wcześniejszych wyroków skazujących) lub być ujęte w ramy przepisami (które mogą na przykład przewidywać zaostrenie kary lub systemu postępowania, jakiemu podlegają recydywiści). Do Państw Członkowskich będzie należało przyjęcie prawodawstwa krajowego pozwalającego na asymilację wyroków skazujących wydanych w innych Państwach Członkowskich z wyrokami krajowymi oraz wiązania z nimi identycznych skutków, bez względu na ich rodzaj.

Niniejszy wniosek decyzji ramowej określa ponadto obowiązkowe i opcjonalne podstawy upoważniające do pominięcia orzeczenia skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim.

b) Wpis do rejestru karnego wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim

Niektóre Państwa Członkowskie dokonują wpisu do ich rejestru karnego wyroków skazujących wydanych w innych Państwach Członkowskich wobec ich obywateli oraz ewentualnie rezydentów i pragną zachować taką praktykę. Wniosek dotyczący decyzji ramowej zawiera pewną liczbę postanowień mających na celu ustanowienie kilku wspólnych zasad dotyczących wpisu, pozwalających na uniknięcie zbyt dużych rozbieżności w tym względzie między stosowanymi praktykami, które mogłyby w takim wypadku być niekorzystne dla osób skazanych. Nie zobowiązuje on jednak Państw Członkowskich niedokonujących żadnego wpisu do zmiany przepisów.

2. Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego wniosku stanowi art. 31 Traktatu o Unii Europejskiej, zmieniony przez Traktat z Nicei, poświęcony wspólnemu działaniu w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach karnych, jak również art. 34, ust. 2 lit. b).

3. Sprawozdanie finansowe

Wykonanie wniosku dotyczącego decyzji ramowej nie pociągnie za sobą żadnego dodatkowego wydatku operacyjnego, który by obciążał budżety Państw Członkowskich lub budżet ogólny Unii Europejskiej.

4. Uwagi dotyczące artykułów

Artykuł 1 – Przedmiot

Artykuł ten określa przedmiot niniejszej decyzji ramowej, to znaczy definiuje warunki, w jakich musi istnieć możliwość uwzględnienia wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim w ramach postępowania karnego prowadzonego w związku z czynami odmiennymi przeciwko tej samej osobie.

Ustęp 2 podkreśla, że skutkiem tego uwzględnienia nie może być zmiana obowiązku przestrzegania praw podstawowych i podstawowych zasad prawnych ustanowionych przez art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej. Treść tego ustępu zaczerpnięto z decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi.

Artykuł 2 – Definicje

Artykuł ten zawiera dwie definicje.

Definicje pojęć „rejestr karny” i „wyroku skazującego” są identyczne z zamieszczonymi we wniosku Komisji dotyczącym decyzji w sprawie wymiany informacji pochodzących z rejestrów karnych, przyjętym przez Komisję w dniu 13 października 2004 r.² Definicje te zniknęły jednak w wersji dokumentu będącej przedmiotem pierwszego podejścia ogólnego w Radzie w grudniu 2004 r. Definicja „wyroku skazującego” bierze pod uwagę pojęcie czynu przestępnego wynikające ze stosowania art. 51 i 52 Konwencji wykonawczej do Układu z Schengen z 1990 r. oraz Konwencji o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r.³ Jest ona spójna z zakresem zwyczajowego stosowania wzajemnej pomocy prawnej i pozwala na włączenie w zakres stosowania niniejszej decyzji ramowej orzeczeń o charakterze złożonym, administracyjnym i karnym, jakie istnieją w niektórych Państwach Członkowskich. Celem niniejszej uwagi jest w szczególności włączenie do zakresu stosowania niniejszej decyzji ramowej przestępstw drogowych (gdy mają one charakter „karno-administracyjny”), w przypadku których znajomość wcześniejszej karalności ma szczególne znaczenie. Przyjęta definicja ma rozmyślnie charakter ograniczający w celu objęcia jedynie wyroków skazujących w ścisłym tego słowa znaczeniu, to znaczy prawomocnych wyroków wydanych przez sądy karne (lub które mogłyby być orzeczeniami sądów dotyczącymi czynów przestępnych „karno-administracyjnych”), które we wszystkich Państwach Członkowskich mogą być uznawane za wyroki skazujące. Jest z pewnością możliwe, by prawodawstwo krajowe przyznawało taki skutek innym rodzajom orzeczeń (na przykład prokuratorskie orzeczenia na skutek pozasądowego postępowania ugodowego). Nic nie stoi na przeszkodzie, by pragnące tego Państwa Członkowskie nadawały takie same skutki tego rodzaju orzeczeniom, gdy są one wydawane w innym Państwie Członkowskim i gdy są one o nich poinformowane. Niniejsza decyzja ramowa nie obejmuje jednak tego aspektu.

„Rejestr karny” jest krajowym rejestrem, w którym gromadzone są wyroki skazujące. Niektóre Państwa Członkowskie mogą posiadać kilka rejestrów.

Artykuł 3 – Uwzględnianie wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim w przypadku nowego postępowania karnego

Artykuł ten ustanawia główną zasadę niniejszej decyzji ramowej, zgodnie z którą wyrok skazujący wydany w innym Państwie Członkowskim powinien mieć skutki równoważne z wyrokiem wydanym w danym kraju. Jak to już podkreślano, niniejsza decyzja nie ma w

² COM (2004) 664.

³ Dz.U. C 197 z 12.7.2000, str. 1

żadnej mierze na celu dokonania harmonizacji skutków wiązanych w każdym z Państw Członkowskich z wcześniej wydanymi wyrokami, które reguluje wyłącznie prawo krajowe.

W celu wykluczenia przypadków *de non bis in idem*, które będą przedmiotem osobnych wniosków Komisji w tekście sprecyzowano, że reguluje on skutki wcześniej wydanych wyroków skazujących w przypadku nowego postępowania karnego **dotyczącego odmiennych czynów**.

Istnienie wcześniej wydanych wyroków karnych może mieć wpływ na różne etapy nowego postępowania karnego:

- w trakcie etapu poprzedzającego proces karny istnienie wcześniejszych wyroków skazujących może na przykład mieć wpływ na stosowane przepisy proceduralne, przyjętą dla czynów kwalifikację karną lub decyzje dotyczące aresztu tymczasowego;
- w trakcie samego procesu istnienie wcześniejszych wyroków skazujących może mieć wpływ na przykład na rodzaj właściwego sądu i, częściej, na rodzaj i wymiar kary (na przykład wyłączenie lub ograniczenie stosowania kar z zawieszeniem, podniesienie wymiaru przewidzianej kary, kumulacja lub absorpcja wcześniej orzeczonej kary);
- w przypadku wydawania nowego wyroku skazującego istnienie wcześniejszych wyroków może mieć wpływ na zasady określające warunki wykonania kary (na przykład kumulacja lub absorpcja wcześniej orzeczonej kary, możliwość przyznania złagodzenia kary lub wcześniejszego zwolnienia z odbywania kary).

Decyzja ramowa dąży do uwzględniania wcześniejszych wyroków skazujących na każdym etapie postępowania karnego, zgodnie z prawem krajowym.

Badania prowadzone przez Komisję (patrz Załącznik do Białej Księgi dotyczącej wymiany informacji o wyrokach karnych oraz ich skutkach dla Unii Europejskiej) wykazują, że skutki wcześniejszych wyroków skazujących są w praktyce bardzo różne, w zależności od systemów krajowych. W niektórych Państwach Członkowskich istnienie wcześniejszego skazania stanowi element jedynie faktyczny, pozostawiony ocenie właściwych władz, które uwzględnią ten fakt przy rozstrzygnięciu sprawy. W innych Państwach Członkowskich istnieje system recydywy prawnej w szerokim znaczeniu, przyporządkowujący określone skutki prawne istnieniu wcześniejszego wyroku skazującego, przy czym skutki te nie podlegają ocenie właściwych władz.

W pierwszym przypadku uwzględnianie wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim nie powinno przedstawiać większych trudności, ponieważ będzie chodziło o jeden z elementów czysto faktycznych. Z tabeli nr 5 załączonej do Białej Księgi wynika zresztą, że Państwa Członkowskie nieposiadające ram prawnych dotyczących recydywy najczęściej wiążą już pewien skutek z wyrokami skazującymi wydanymi w innych Państwach Członkowskich, uznawanymi przez nie za element czysto faktyczny.

W drugim przypadku Państwa Członkowskie powinny określić warunki, w jakich istnienie wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim wiązane jest ze skutkami równoważnymi ze skazującym wyrokiem krajowym. Krajowe mechanizmy recydywy prawnej są często bezpośrednio związane ze strukturą czynów przestępnych i kar istniejącą na szczeblu krajowym, na przykład we wszystkich przypadkach, w których istnieją systemy recydywy specjalnej (powtórzenie określonego rodzaju czynów przestępnych, na przykład recydywa dotycząca handlu narkotykami lub kradzieży). W tych przypadkach do Państw Członkowskich będzie należało podjęcie wszystkich niezbędnych środków w celu zagwarantowania uwzględniania wyroków skazujących wydanych w innych Państwach Członkowskich.

Artykuł 4 – Obowiązkowe podstawy nieuwzględnienia orzeczenia skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim

Artykuł ten wymienia cztery sytuacje, w których wyrok skazujący wydany w innym Państwie Członkowskim nie będzie mógł być brany pod uwagę. Trzy pierwsze przypadki, obecne również w innych instrumentach prawnych Unii, dotyczą przypadków *non bis in idem*, przedawnienia postępowania karnego lub orzeczonej kary, jak również przypadków amnestii, jeżeli czyny mogły podlegać kompetencji danego Państwa Członkowskiego zgodnie z jego własnym prawem karnym. Czwarty przypadek dotyczy sytuacji, w których stosowanie zasad krajowych określających wpisy do krajowego rejestru karnego prowadziłyby do usunięcia wzmianki o skazaniu.

Artykuł 5 – Opcjonalne podstawy nieuwzględnienia orzeczenia skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim

Poza przypadkami wymienionymi w art. 4, które dotyczą podstaw obowiązkowych, Państwa Członkowskie będą również mogły podjąć decyzję o nieuwzględnieniu wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim w przypadku wystąpienia dwóch poniższych okoliczności:

Pierwszy przypadek jest przypadkiem zwyczajowym w ramach instrumentów wzajemnego uznawania i dotyczy podwójnego oskarżenia. Państwo Członkowskie będzie mogło pominąć wyrok skazujący wydany przez inne Państwo Członkowskie, jeśli został on wydany za czyn przestępny, który nie istnieje w jego prawodawstwie krajowym. Możliwość ta jest jednak ograniczona, gdy pierwszy wyrok skazujący został wydany za czyn przestępny wymieniony w wykazie zaczerpniętym z decyzji ramowej w sprawie wzajemnego uznawania kar pieniężnych. W przypadku gdy pierwszy wyrok skazujący został wydany za czyn przestępny wymieniony w wykazie jako jedna z kategorii przestępstwa, nie będzie można go pominąć podczas drugiej sprawy, powołując się na zasadę podwójnego oskarżenia. Ponadto Komisja zdecydowała, by odnieść się tutaj do pełnego wykazu przestępstw, który jest bardziej odpowiedni niż wykaz skrócony zawarty w decyzji ramowej w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób, jako że wymienia on przestępstwa drogowe, które stanowią kategorię przestępstwa, w przypadku którego szczególnie użyteczne jest uwzględnianie recydywy.

Pominięcie wyroku skazującego wydanego przez inne Państwo Członkowskie jest możliwe również w przypadku, gdy skutkiem wydania takiego wyroku w innym systemie prawnym jest bardziej surowe potraktowanie danej osoby podczas drugiego postępowania niż w przypadku, gdyby pierwszy wyrok zapadł w ramach systemu krajowego. Przepis ten stanowi zabezpieczenie przed przypadkami traktowania osoby, która została skazana w innym Państwie Członkowskim, w sposób gorszy niż osoby, względem której zapadł wyrok za czyny identyczne na szczeblu krajowym. Weźmy zatem za przykład przypadek osoby, która dostała w Państwie Członkowskim A wyrok wyższy od maksymalnego wyroku przewidzianego w Państwie Członkowskim B za identyczne czyny przestępne. Jeśli taki wymiar kary wywołuje w Państwie Członkowskim B negatywne skutki prawne dla tej osoby (na przykład przez zastosowanie bardziej surowych przepisów proceduralnych), które nie miałyby miejsca w tym Państwie, gdyby zastosowano jego własny system prawny (a więc nałożono by prawnie przewidziany maksymalny wymiar kary), będzie można pominąć pierwsze orzeczenie, ponieważ fakt jego wydania w ramach innego systemu prawnego, przewidującego wyższy maksymalny wymiar kary, stwarza względem tej osoby sytuację bardziej niekorzystną.

Artykuł 6 – Wpis do krajowego rejestru karnego wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim oraz przeniesienie na szczebel krajowy wyroku wydanego w innym Państwie Członkowskim

Artykuł ten dotyczy jedynie szczególnej sytuacji Państw Członkowskich, które zapisują w swoim rejestrze karnym wyroki skazujące wydane w innym Państwie Członkowskim wobec swoich rezydentów lub obywateli. Nie stwarza on żadnego obowiązku dla Państw Członkowskich, które na mocy prawa krajowego nie dokonują rejestracji wyroków wydanych w innych Państwach Członkowskich.

Ustęp 1 ustanawia zasadę, zgodnie z którą wpisana kara powinna odpowiadać karze orzeczonej w Państwie Członkowskim, w którym dokonano skazania, w tym nawet jeżeli jej wymiar jest wyższy od maksimum przewidzianego za identyczne czyny w Państwie Członkowskim dokonującym wpisu. Komisja uważa, że w tym przypadku wpis powinien uwzględniać rzeczywisty wymiar kary orzeczonej w Państwie Członkowskim, w którym dokonano skazania, nawet jeżeli wymiar kary nie jest zgodny z zasadami Państwa dokonującego wpisu. Chodzi tutaj o zapewnienie przejrzystości co do orzeczonej kary, która będzie mogła zresztą być korzystna dla danej osoby, w szczególności w przypadkach, w których mogłaby ona korzystać z mechanizmu absorpcji kar. Sytuacja będzie za to odmienna, jeżeli wymiar kary został zmniejszony, co może się zdarzyć w przypadku jej wykonywania w Państwie Członkowskim dokonującym wpisu. Niniejsza decyzja ramowa nie ma jednakże na celu określenia warunków, w których zamiana może, w danym wypadku, mieć miejsce.

Ustęp 2 ustanawia zasadę, zgodnie z którą wpis do krajowego rejestru karnego wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim nie powinien prowadzić do mniej korzystnego traktowania danej osoby niż w przypadku, gdy wyrok byłby wydany na szczeblu krajowym.

Ustęp 3 określa, że Państwo Członkowskie, którego jest się obywatelem lub rezydentem, dokonujące rejestracji wyroku wydanego w innym Państwie Członkowskim, powinno odzwierciedlać w swoim krajowym rejestrze karnym przekazane mu późniejsze skutki dotyczące wyroku w Państwie Członkowskim, w którym dokonano skazania, z wyjątkiem przypadków, gdy prawodawstwo krajowe jest bardziej korzystne dla osoby skazanej. Konsekwencją wpisu tego samego wyroku w kilku krajowych rejestrach karnych jest często fakt stosowania wobec niego różnych systemów prawnych. Artykuł ten stawia sobie za zadanie ujednoczenie, w miarę możliwości, systemu prawnego stosowanego wobec danego wyroku skazującego, chroniąc maksymalnie prawa danej osoby przez przyjęcie regulacji tego państwa, w którym są one najkorzystniejsze.

Artykuł 7 – Powiązania z innymi instrumentami prawnymi

Artykuł ten określa, że w stosunkach między Państwami Członkowskimi niniejsza decyzja ramowa zastępuje przepisy art. 56 Konwencji z dnia 28 maja 1970 r. o międzynarodowej ważności wyroków karnych. Postanowienie to dotyczy uwzględniania wcześniejszego wyroku skazującego wydanego w innym Państwie.

Artykuł 8 – Wykonanie

Artykuł ten nakłada na Państwa Członkowskie obowiązek podjęcia niezbędnych działań w celu dostosowania się do niniejszej decyzji ramowej w terminie do dnia 31 grudnia 2006 r. i przekazania Komisji oraz Sekretariatowi Generalnemu Rady tekstów przepisów dokonujących transpozycji do ich prawa krajowego zobowiązań wynikających z niniejszej decyzji ramowej. Szczególną uwagę zwraca się w tym względzie na przepisy art. 3, które zgodnie z systemami prawnymi Państw Członkowskich dotyczącymi uwzględniania

wcześniejszych wyroków skazujących mogą stać się przedmiotem działań transpozycyjnych o bardzo różnym zakresie.

Artykuł 8 przewiduje, że sprawozdanie dotyczące stosowania decyzji ramowej zostanie przekazane przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie najpóźniej do dnia 31 grudnia 2007 r.

Artykuł 9 – Wejście w życie

Artykuł ten stanowi, że decyzja wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Wniosek dotyczący

DECYZJI RAMOWEJ RADY

**w sprawie uwzględniania między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej
wyroków skazujących w przypadku nowego postępowania karnego**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 31 i 34 ust. 2 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji⁴,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁵,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska postawiła sobie za cel utrzymanie i rozwinięcie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Zakłada on, że informacje dotyczące orzeczeń skazujących wydanych w Państwach Członkowskich można uwzględniać poza Państwem Członkowskim skazania w celu zapobiegania nowym czynom przestępnym i w momencie orzekania ewentualnych nowych wyroków skazujących.
- (2) W dniu 29 listopada 2000 r., zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej w Tampere, Rada przyjęła program działań mający na celu wprowadzenie zasady wzajemnego uznawania orzeczeń karnych.⁶ Działanie nr 2 programu przewiduje „przyjęcie jednego lub więcej instrumentów prawnych ustanawiających zasadę, zgodnie z którą sędzia jednego z Państw Członkowskich powinien móc być w stanie uwzględnić prawomocne orzeczenia karne wydane w innych Państwach Członkowskich w celu określenia przeszłości karnej sprawcy, aby uwzględnić powtórne sprawstwo oraz określić rodzaj kary i ewentualnych zasad jej wykonywania”. Niniejsza decyzja ramowa ma na celu określenie warunków, w których wyrok skazujący wydany w jednym Państwie Członkowskim można uwzględnić w ramach postępowania karnego prowadzonego przeciwko tej samej osobie w innym Państwie Członkowskim za czyny odmienne.
- (3) Niektóre Państwa Członkowskie przewidują skutki w związku z wyrokami karnymi innych Państw Członkowskich, natomiast inne uwzględniają jedynie krajowe orzeczenia skazujące. W celu zaradzenia tej sytuacji korzystne jest zatem zapewnienie równego traktowania obywateli europejskich.
- (4) Korzystne jest zatem ustanowienie zasady, zgodnie z którą orzeczenie skazujące wydane w danym Państwie Członkowskim musi wiązać się w innych Państwach Członkowskich ze skutkami równoważnymi z tymi, które wynikają z krajowych wyroków skazujących, niezależnie od tego, czy dotyczą one istniejących w prawie krajowym skutków faktycznych czy prawnych. Niniejsza decyzja ramowa nie ma

⁴ Dz.U. C z , str. .

⁵ Dz.U. C z , str. .

⁶ Dz.U. C 12 z 15.1.2001, str. 10.

jednak na celu dokonania harmonizacji skutków, jakie przypisywane są przez różne prawodawstwa krajowe istnieniu wcześniejszych wyroków skazujących.

- (5) Skutki orzeczeń skazujących wydanych w innych Państwach Członkowskich muszą być takie same jak w przypadku orzeczeń krajowych bez względu na fakt, czy chodzi o etap poprzedzający proces karny, sam proces karny, czy etap wykonania wyroku. Jeśli prawodawstwo krajowe wiąże skutki prawne z istnieniem wcześniejszego wyroku, prawodawstwo krajowe dotyczące transpozycji określa, w jakim zakresie orzeczenie wydane w innym Państwie Członkowskim ma równoważne skutki.
- (6) Ewentualny wpis do rejestru karnego danego Państwa Członkowskiego wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim wobec jego obywateli lub rezydentów powinien podlegać za to tym samym zasadom, co w przypadku gdyby chodziło o wyrok krajowy, i nie powinien prowadzić do tego, by osoby, wobec których zostały wydane wyroki w innych Państwach Członkowskich, były traktowane w sposób bardziej niekorzystny niż osoby skazane przez sądy krajowe.
- (7) Przepisy dotyczące uwzględniania wyroków karnych zawarte w Konwencji z dnia 28 maja 1970 r. o międzynarodowej ważności wyroków karnych należy zastąpić niniejszą decyzją.
- (8) Niniejsza decyzja ramowa przestrzega zasady pomocniczości określonej w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w art. 5 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w zakresie w jakim ma ona na celu zbliżenie przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich, co nie może być zrealizowane w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie działające jednostronnie i co zakłada wspólne działanie na szczeblu Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną przez ten ostatni artykuł, niniejsza decyzja ramowa nie wykracza poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia tego celu.
- (9) Niniejsza decyzja szanuje prawa podstawowe i zasady uznane przez art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej oraz potwierdzone przez Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ RAMOWĄ:

Artykuł 1
Przedmiot

1. Niniejsza decyzja ramowa ma na celu określenie warunków, zgodnie z którymi Państwo Członkowskie uwzględnia wyrok skazujący za czyny odmienne w przypadku nowego postępowania karnego prowadzonego wobec osoby, przeciwko której został wydany, lub dokonuje odnośnie co do tego wyroku wpisu w swoim rejestrze karnym.
2. Niniejsza decyzja ramowa nie skutkuje zmianą obowiązku przestrzegania praw podstawowych i podstawowych zasad prawnych ustanowionych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej.

Artykuł 2
Definicje

Do celów niniejszej decyzji ramowej:

- a) „wyrok skazujący” oznacza każde prawomocne orzeczenie sądu karnego lub organu administracyjnego, których orzeczenie może być podstawą do odwołania przed

sądem właściwym, w szczególności w sprawach karnych, orzekające o winie danej osoby za czyn przestępny lub czyn podlegający karze według prawa krajowego jako naruszenie zasad prawa;

- b) „rejestr karny” oznacza krajowy rejestr lub krajowe rejestry, w których gromadzone są wyroki skazujące zgodnie z prawem krajowym;

Artykuł 3

Uwzględniane wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim w przypadku nowego postępowania karnego

1. W przypadku nowego postępowania karnego prowadzonego wobec danej osoby w związku z odmiennymi czynami każde Państwo Członkowskie nadaje, zgodnie z określonymi przez siebie zasadami, wyrokom skazującym wydanym w innych Państwach Członkowskich skutki prawne równoważne z krajowymi wyrokami skazującymi.
2. Ustęp 1 stosuje się bez względu na to, czy chodzi o etap poprzedzający proces karny, sam proces karny, czy etap wykonania wyroku skazującego, w szczególności odnośnie do stosowanych zasad postępowania, w tym zasad dotyczących zatrzymania tymczasowego, kwalifikacji przestępstwa, rodzaju i wymiaru grożącej kary lub dodatkowo zasad dotyczących wykonania orzeczenia.

Artykuł 4

Obowiązkowe podstawy nieuwzględniania orzeczenia skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim

Orzeczenia skazujące wydane w innym Państwie Członkowskim nie są uwzględniane w następujących przypadkach:

- a) jeżeli wyrok skazujący jest sprzeczny z zasadą *non bis in idem*;
- b) jeżeli zgodnie z prawodawstwem krajowym miałyby miejsce przedawnienie postępowania karnego w momencie skazania oraz czyny mogłyby zgodnie z jego własnym prawem karnym podlegać kompetencji tego Państwa Członkowskiego;
- c) jeżeli czyn przestępny, będący podstawą wyroku skazującego, jest objęty amnestią oraz Państwo Członkowskie jest uprawnione do ścigania tego przestępstwa zgodnie z jego własnym prawem karnym;
- d) jeżeli zasady krajowe dotyczące wpisów do krajowego rejestru karnego prowadziłyby do usunięcia wzmianki o wyroku skazującym.

Artykuł 5

Opcjonalne podstawy nieuwzględniania orzeczenia skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim

1. Orzeczenia skazujące wydane przez inne Państwo Członkowskie mogą zostać nieuwzględnione, jeśli czyny będące podstawą skazania nie stanowią czynu przestępnego według prawodawstwa danego Państwa Członkowskiego.

Akapit pierwszy nie stosuje się do następujących kategorii czynów przestępnych:

- udział w organizacjach przestępczych
- terroryzm
- handel ludźmi

- seksualne wykorzystywanie dzieci i pornografia dziecięca
- nielegalny handel środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi
- nielegalny handel bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi
- korupcja
- nadżycia finansowe, w tym nadżycia naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich w rozumieniu Konwencji z dnia 26 lipca 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich
- pranie wpływów pieniężnych z przestępczości
- fałszowanie i wprowadzanie do obiegu fałszywych środków płatniczych, w tym euro
- przestępczość komputerowa
- przestępczość w dziedzinie ochrony środowiska, w tym nielegalny handel zagrożonymi gatunkami zwierząt i roślin oraz ich odmianami
- ułatwianie bezprawnego przekraczania granic i pobytu
- zabójstwo, ciężkie uszkodzenie ciała
- nielegalny handel organami i tkankami ludzkimi
- porwanie, bezprawne przetrzymywanie i branie zakładników
- rasizm i ksenofobia
- kradzież zorganizowana lub rozbój z bronią w ręku
- nielegalny handel dobrami kultury, w tym antykami i dziełami sztuki
- oszustwo
- ściąganie haraczy i wymuszanie
- podrabianie towarów i piractwo
- fałszowanie dokumentów urzędowych i handel nimi
- fałszowanie środków płatniczych
- nielegalny handel substancjami hormonalnymi i innymi środkami pobudzającymi wzrost
- nielegalny handel materiałami jądrowymi lub radioaktywnymi
- handel kradzionymi pojazdami
- gwałt
- umyślne podpalenie
- przestępstwa podlegające jurysdykcji Międzynarodowego Trybunału Karnego
- bezprawne przejęcie samolotu/statku
- sabotaż
- prowadzenie pojazdu niezgodne z przepisami kodeksu drogowego, w tym naruszenia przepisów określających czas prowadzenia i odpoczynku oraz przepisów dotyczących przewożenia ładunków niebezpiecznych

- przemyt towarów
 - naruszenie praw własności intelektualnej
 - groźby i akty przemocy w stosunku do osób, w tym popełnione podczas wydarzeń sportowych
 - przestępcze akty wandalizmu
 - kradzież
 - naruszenia prawa ustalone przez Państwo Członkowskie wydające wyrok skazujący i objęte obowiązkiem wykonawczym wpływającym z instrumentów przyjętych na mocy Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską lub tytułu VI Traktatu o Unii Europejskiej.
2. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 1 orzeczenia skazujące wydane przez inne Państwo Członkowskie mogą również zostać nieuwzględnione w przypadku, gdy w razie nowego postępowania karnego w związku z odmiennymi czynami skutkiem faktu otrzymania takiego wyroku w innym Państwie Członkowskim jest bardziej niekorzystne traktowanie osoby oskarżonej niż w przypadku, gdyby wyrok skazujący został wydany przez sąd krajowy.

Artykuł 6

Wpis do krajowego rejestru karnego wyroku skazującego wydanego w innym Państwie Członkowskim

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie dokonuje wpisu do rejestru karnego o wyroku skazującym wydanym w innym Państwie Członkowskim, wpisana kara musi odpowiadać karze faktycznie orzeczonej, z wyjątkiem sytuacji, gdy kara została faktycznie zmieniona przy okazji jej wykonywania w Państwie Członkowskim dokonującym wpisu.
2. Jeżeli na mocy prawodawstwa krajowego wyroki skazujące wydane w innych Państwach Członkowskich wobec ich obywateli lub rezydentów są wpisywane do krajowego rejestru karnego, zasady dotyczące wpisu, ewentualnych zmian lub skreślenia naniesionych wpisów nie mogą w żadnym wypadku prowadzić do traktowania danej osoby w sposób bardziej niekorzystny niż gdyby wyrok skazujący względem tej osoby był wydany przez sąd krajowy.
3. Każda zmiana lub usunięcie wzmianki w Państwie Członkowskim, które wydało wyrok skazujący, pociąga za sobą równoważne usunięcie lub zmianę w Państwie Członkowskim, którego dana osoba jest obywatelem lub rezydentem, jeżeli dokonało ono wpisu oraz zostało poinformowane o jego zmianie lub usunięciu, z wyjątkiem gdy prawodawstwo tego Państwa przewiduje przepisy korzystniejsze dla osoby skazanej.

Artykuł 7

Powiązania z innymi instrumentami prawnymi

1. Niniejsza decyzja ramowa zastępuje przepisy art. 56 Konwencji Haskiej z dnia 28 maja 1970 r. o międzynarodowej ważności wyroków karnych między Państwami Członkowskimi bez uszczerbku dla ich stosowania w stosunkach między Państwami Członkowskimi i państwami trzecimi.

Artykuł 8
Wykonanie

1. Państwa Członkowskie podejmą niezbędne środki w celu osiągnięcia zgodności z niniejszą decyzją ramową w terminie najpóźniej do dnia 31 grudnia 2006 r.
2. Państwa Członkowskie prześlą Sekretariatowi Generalnemu Rady i Komisji teksty przepisów dokonujących transpozycji do ich prawa krajowego obowiązków wynikających z niniejszej decyzji ramowej.
3. W oparciu o informacje przekazane przez Sekretariat Generalny Rady, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2007 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej decyzji ramowej, w razie konieczności wraz z wnioskami legislacyjnymi.

Artykuł 9
Wejście w życie

Niniejsza decyzja ramowa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli, dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący